

Σοφία Ματθαίου

Ομότιμη Διευθύντρια Ερευνών
Τομέας Νεοελληνικών Ερευνών

Τηλ. 2102752587
E-mail: sofmat@eie.gr

ΣΠΟΥΔΕΣ

1974-1978: προπτυχιακές σπουδές στο Ιστορικό-Αρχαιολογικό τμήμα της Φιλοσοφικής Σχολής Αθηνών.

2004: διδακτορική διατριβή στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης.

ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ

1978-2000: διδασκαλία στη Μέση Εκπαίδευση.

2005-2017: διδασκαλία στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

2007: δόκιμη ερευνήτρια στο Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών του ΕΙΕ.

2013: εντεταλμένη ερευνήτρια στο Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών του ΕΙΕ.

2017: Κύρια Ερευνήτρια στο Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών του ΕΙΕ.

2023: Διευθύντρια Ερευνών στο Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών του ΕΙΕ.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

- Λόγιοι του ελληνικού 19ου αιώνα και θεσμοί που συνδέονται με τη διαμόρφωση και την ιδεολογία του νεοελληνικού κράτους.
- Ελληνική Επανάσταση του 1821.
- Πρόσληψη της αρχαιότητας στον ελληνικό 19ο αιώνα.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- 1977 -: μέλος (από το 2011 μέλος της Συντακτικής Επιτροπής του περιοδικού *Μνημών*) της Εταιρείας Μελέτης Νέου Ελληνισμού.
- 2005-2007: μεταδιδακτορική έρευνα στο πρόγραμμα «Προβιομηχανικές και βιομηχανικές εγκαταστάσεις και τεχνικές στα νησιά του Ιονίου (18ος-20ός αι.)», Τμήμα Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου με επιστημονική υπεύθυνη την επίκουρη καθηγήτρια Ευδοκία Ολυμπίου.
- 2006-2007: συμμετοχή στο ερευνητικό πρόγραμμα για την ιστορία της Χαρτοποιίας και Χαρτοβιομηχανίας στην Ελλάδα (19ος-20ός αι.). Χρηματοδότηση: Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς.
- 2006 -: επεξεργασία (υπό την εποπτεία του Κώστα Λάππα, επίτιμου Διευθυντή του Κέντρου Ερεύνης του Μεσαιωνικού και Νέου Ελληνισμού της Ακαδημίας Αθηνών) της Βιβλιογραφίας του Αδαμαντίου Κοραή (έλεγχος των λημμάτων και συμπλήρωση των κενών με αυτοψία), την οποία είχε καταρτίσει ο Φίλιππος Ηλιού.
- 2007 - : Πρόγραμμα ΙΝΕ/ΕΙΕ «Νεοελληνική Γραμματολογία και Ιστορία των Ιδεών (18ος-20ός αι.)» / Έργα: «Οι λόγιοι του 19ου αιώνα και Ουμανιστικές παραδόσεις: ελληνικές σπουδές, φιλολογία, αρχαιολογία».
- 2009: συμμετοχή σε ερευνητικό πρόγραμμα με θέμα τη Χαρτοποιία και την Τυπογραφία στην Κέρκυρα (18ος -20ός αιώνας). Χρηματοδότηση: Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς.
- 2013-2015: Πρόγραμμα ΚΡΗΠΙΣ Έργο: «Δίκτυα γνώσης και πολιτισμού». Συγκεκριμένο ερευνητικό αντικείμενο: «Λογιοσύνη και δίκτυα ιδεών, 19ος αιώνας».
- 2017- : Πρόγραμμα «Professeurs – Traducteurs – Éditeurs^[1] Médiateurs culturels entre la Grèce, la France et l'Allemagne (1830-1974)» (Γαλλική Αρχαιολογική Σχολή Αθηνών).
- 2017-2021: Πρόγραμμα «La Grèce antique / byzantine et les Expositions universelles 1851-1939» (Γαλλική Σχολή Αθηνών).

ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

- σε συνεργασία με την Αθηνά Χατζηδημητρίου, *Οι αρχαιότητες στα χρόνια της Επανάστασης*, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών / Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, σειρά «Ιστορική Βιβλιοθήκη 1821», Αθήνα 2022, 362 σελ.
- *Φιλολογικές σπουδές και κλασική φιλολογία στην Ελλάδα του 19ου αιώνα. Μια εθνική επιστήμη*, ΙΙΕ/ΕΙΕ-Τομέας Νεοελληνικών Ερευνών-159, Αθήνα 2021, 454 σελ.

- «Κύριλλος Λιβέριος: ένας 'παιδευμένος' στην υπηρεσία της Ελληνικής Επανάστασης», *Όψεις της Επανάστασης του 1821*, Πρακτικά συνεδρίου, Αθήνα 12 και 13 Ιουνίου 2015, Αθήνα 2018, σ. 271-306
- Επιμέλεια (σε συνεργασία με τον Πασχάλη Μ. Κιτρομηλίδη), *Greek-Serbian Relations in the Age of Nation-Building*, National Hellenic Research Foundation / Institute of Historical Research (Section of Neohellenic Research), Athens 2016, 257 σελ.
- «Transferts culturels et spécialistes de philologie classique: l'œuvre de traduction des professeurs de l'université Othonienne au cours du XIXe siècle», στο αφιέρωμα του περιοδικού υπό την επιμέλεια της Αλεξάνδρας Σφοίνη «Transferts culturels et traduction (XVIIIe-XXe siècles)», *The Historical Review/La Revue Historique* XII (2015), σ. 75-100.
- «De l'Allemagne en Grèce. Philologues grecs à l'université d'Athènes (1837 - vers 1860)», Michel Espagne et Sandrine Maufroy (éds), *L'hellénisme de Wilhelm von Humboldt et ses prolongements européens*, Athènes: École française d'Athènes, 2016, σ. 139-156.
- (επιμέλεια σε συνεργασία με την Αθηνά Χατζηδημητρίου), «Ξενιτεμένες» ελληνικές αρχαιότητες. Αφειτηρίες και διαδρομές, INE/EIE-125, Αθήνα 2012, 257 σελ.
- «Establishing the discipline of Classical Philology in nineteenth-century Greece», *The Historical Review/La Revue Historique*, 8 (2011), σ. 117-148.
- (επιμέλεια σε συνεργασία με τον Παντελή Καρέλλο), *Στεφάνου Α. Κουμανούδη ανέκδοτα κείμενα 1837-1845*, INE/EIE-117, Σειρά Πηγές της νεοελληνικής Γραμματείας και Ιστορίας –IV, Αθήνα, 2010, 318 σελ. [Σοφία Ματθαίου, *Ημερολόγιον 1837-1845*, σ. 11-235].
- *Στέφανος Α. Κουμανούδης (1818-1899). Σχεδιάσμα βιογραφίας*, Βιβλιοθήκη της εν Αθήναις Αρχαιολογικής Εταιρείας, Αθήνα 1999, 303 σελ.